

CONSILIUL LEGISLATIV

Biroul permanent al Senatului

Bp. 145 / 13.04.2023

Biroul permanent al Senatului

L. 233 / 24.04.2023

AVIZ

**referitor la propunerea legislativă privind accesul cu prioritate
pentru femei însărcinate sau persoane însoțite de copii
cu vârsta până la 5 ani**

Analizând propunerea legislativă privind accesul cu prioritate pentru femei însărcinate sau persoane însoțite de copii cu vârsta până la 5 ani (b145/14.03.2023), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr. XXXV/1396/21.03.2023 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr. D311/22.03.2023,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 73/1993, republicată, cu completările ulterioare, și al art. 33 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ, cu modificările ulterioare,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect reglementarea accesului cu prioritate pentru femeile însărcinate sau persoanele însoțite de copii cu vârsta până la 5 ani la casieriile unităților comerciale publice și private și la casieriile instituțiilor publice, precum și la serviciile oferite de acestea, cu excepția cazurilor în care acestea dețin case de marcat speciale pentru categoriile de persoane enunțate.

Potrivit Expunerii de motive, soluțiile legislative preconizate vizează *„protejarea unor categorii de persoane care se află în situații speciale ce necesită o formă de protecție deosebită. Este vorba despre femeile însărcinate și persoanele însoțite de copii cu vârsta de până la 5 ani. Ideea realizării acestui proiect de lege este fundamentată pe constatările și experiențele dobândite în realitatea cotidiană*

românească, însă are la bază și o serie de documente sau practici europene și de pe alte continente.”.

2. Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 73 alin. (3) lit. p) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art. 75 alin. (1) din legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

3. Menționăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se pronunță asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

4. Prin raportare la soluțiile legislative preconizate, semnalăm că este necesară aplicarea prevederilor art. 7 alin. (3¹) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Propunerile legislative, proiectele de legi și celelalte proiecte de acte normative vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de o evaluare preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”.*

Evaluarea preliminară a impactului noilor reglementări asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului reprezintă un set de activități și proceduri realizate cu scopul de a asigura o fundamentare adecvată a inițiativelor legislative, în vederea, atât a evaluării impactului legislației specifice în vigoare la momentul elaborării proiectului de act normativ, cât și a evaluării impactului politicilor publice pe care proiectul de act normativ le implementează.

5. La **titlu**, pentru o exprimare specifică stilului normativ, sintagma *„Proiect de lege”* trebuie înlocuită cu termenul **„Lege”**.

Totodată, în aplicarea dispozițiilor art. 37 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară înlocuirea sintagmei *„femei însărcinate”* cu sintagma *„femei grăvidă”*.

În acest sens, semnalăm că în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 96/2003 privind protecția maternității la locurile de muncă, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 25/2004, cu modificările ulterioare, pentru femeile care sunt în stare fiziologică de graviditate, este utilizat cuvântul *„grăvidă”*.

Formulăm prezenta observație pentru toate situațiile similare din proiect.

6. Semnalăm că, potrivit prevederilor art. 42 din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, este necesară completarea proiectului, după titlu, cu **formula introductivă**, în următoarea redactare:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

7. La **art. 1**, precizăm că, potrivit prevederilor art. 48 alin. (1) teza I din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, *„Dacă în cuprinsul unui articol se utilizează un termen sau o expresie care are în contextul actului normativ un alt înțeles decât cel obișnuit, înțelesul specific al acesteia trebuie definit în cadrul unui alineat subsecvent.”*. Ca urmare, este necesară completarea textului cu o normă în care să fie definite înțelesurile expresiilor *„persoanele însoțite de copii cu vârstă de până la 5 ani”*, respectiv *„unitățile comerciale publice și private”*.

Totodată, pentru rigoare normativă, este necesară reformularea sintagmei *„au prioritate”*, astfel încât să se înțeleagă la ce fel de prioritate se face referire.

Formulăm prezenta observație și pentru **art. 2 și 3**.

8. La **art. 4**, semnalăm că, în actuala redactare, prin utilizarea sintagmei *„vor fi amenajate”*, norma este insuficient de clară, deoarece nu se înțelege cine este subiectul obligației de amenajare, rezervare și semnalizare a respectivelor locuri de parcare, fiind necesară reformularea textului în mod corespunzător.

Totodată, pentru a se evita repetiția în text a cuantumului minim al locurilor de parcare vizate, recomandăm reformularea expresiei *„cel puțin 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de două locuri”*, astfel: *„**minimum** 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de două locuri”*.

Pe de altă parte, semnalăm că, *de lege lata*, soluția legislativă preconizată este deja reglementată.

Astfel, în ceea ce privește condițiile de calitate ale mediului construit - clădiri civile și spațiul urban - în vederea asigurării accesului neîngrădit și utilizării acestuia de către persoanele cu handicap, precum și de către persoane aflate temporar sau ocazional în situații de handicap, în conformitate cu prevederile Legii nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, cu modificările ulterioare, prin pct. IV.6.1. din Reglementările tehnice „Normativ privind adaptarea clădirilor civile și spațiului urban la nevoile individuale ale persoanelor cu handicap, indicativ NP 051-2012 - Revizuire NP 051/2000”, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și administrației publice nr. 189/2013, s-a stabilit că *„(1) În toate parcărilor amenajate **vor fi prevăzute locuri de parcare rezervate** persoanelor cu handicap, configurate și semnalizate corespunzător. (2) Locurile de parcare rezervate persoanelor cu handicap vor fi amplasate cât mai aproape de intrările principale în clădiri sau zonele de interes, la mai puțin de*

50.00 m de acestea. (3) **Numărul locurilor de parcare rezervate persoanelor cu handicap va fi de 4% din numărul total al locurilor de parcare, dar nu mai puțin de două locuri.** (4) În construcții destinate îngrijirii sănătății, comerțului, recreării și divertismentului se recomandă prevederea unui număr mai mare de locuri de parcare destinate persoanelor cu handicap.”.

Precizăm că la pct. I.2.1. alin. (2) din actul normativ menționat mai sus este prevăzut faptul că persoanele care beneficiază de prevederile prezentului normativ sunt și „(2) *alte persoane: a. persoanele aflate în situație de handicap temporar și ocazional (persoane accidentate aflate în perioada de recuperare și persoane aflate în situații speciale – femei însărcinate, persoane care transportă copii în cărucior și în brațe, copii mici, persoane care transportă obiecte); b. persoanele în vârstă.*”.

9. La **art. 5**, semnalăm că sintagma „*martoră directă*”, prin gradul mare de generalitate, este improprie stilului normativ, fiind necesară reformularea acesteia, astfel încât să se înțeleagă ipoteza juridică vizată.

De asemenea, precizăm că sintagma „*poate sesiza organelor abilitate*”, nu are caracter imperativ, nu instituie obligații în sarcina persoanelor care sunt martore, ci este redactată sub forma unor recomandări, rămânând la aprecierea persoanelor menționate în ce măsură vor pune în aplicare dispoziția preconizată. Astfel, sunt încălcate dispozițiile art. 8 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, prin modul de exprimare, actul normativ trebuie să asigure dispozițiilor sale un caracter obligatoriu.

Totodată, pentru rigoare normativă, expresia „*săvârșirea acestei contravenții*” trebuie înlocuită cu sintagma „*săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 6 alin. (1)*”.

10. La **art. 6 alin. (1) lit. a) - f)**, normele de trimitere trebuie redactate sub forma „*prevederilor art. ...*”.

Totodată, precizăm că, pentru asigurarea uniformității în materia reglementării contravențiilor, ipoteza juridică prin care se stabilesc amenzile trebuie redată potrivit următorului model: „*și se sancționează cu amendă de la ... lei la ... lei*”.

La **alin. (1) lit. a) și b)**, întrucât normele propuse pentru art. 1 și 2, la care se face trimiterea, nu stabilesc în mod expres cui anume incumbă respectivele obligații, este necesară reformularea textelor, astfel încât să fie prevăzute în mod expres elementele care circumstanțiază sfera subiecților activi ai faptelor ce constituie contravenții.

La **alin. (2)**, pentru precizia normei, expresia „*Faptele prevăzute de prezenta lege*” trebuie înlocuită cu sintagma „*Faptele prevăzute la alin. (1)*”.

La **alin. (3)**, având în vedere uzanțele normative în materia reglementării contravențiilor, textul trebuie să debuteze cu expresia „*Constatarea **contravențiilor** și aplicarea **sanctiunilor** prevăzute la alin. (1)(...)*”.

Pe de altă parte, semnalăm că, pentru corelare cu dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sintagma „*agenții de circulație*” trebuie înlocuită cu sintagma „*polițiștii rutieri*”.

Menționăm, de asemenea, că referirea generică la „*personalul de control cu atribuții în acest sens*”, prin gradul mare de generalitate, este lipsită de precizie normativă, fiind necesară reformularea textului, astfel încât să fie prevăzute în mod expres entitățile din care face parte personalul împuternicit să constate contravențiile și să aplice sancțiunile.

La **alin. (5)**, întrucât în cuprinsul alin. (4) este stabilită o soluție legislativă derogatorie de la dispozițiile art. 8 alin. (3) și (4) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, este necesar ca textul să debuteze cu sintagma „*În măsura în care prezenta lege nu dispune altfel, contravențiilor prevăzute la art. 6 alin. (1) le sunt aplicabile dispozițiile (...)*”.

PRESEDINTE

Florin IORDACHE

București
Nr. 371/12.04.2023

O.G. nr. 2/2001

M. Of. nr. 410/25 iul. 2001

Ordonanță privind regimul juridic al contravențiilor

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 180/2002

M. Of. nr. 268/22 apr. 2002

(v. Decizia I.C.C.J. nr. XXII/2007 - M. Of. nr. 833/5 dec. 2007 (art. 16 alin. (7)); D.C.C. nr. 1354/2008 - M. Of. nr. 887/29 dec. 2008 (sintagma "cu acordul acestuia" din art. 9); Decizia I.C.C.J. nr. 7/2010 - M. Of. nr. 126/18 feb. 2011 (art. 9 alin. (1), (2), (3)-(5)))

1 rectificare

M. Of. nr. 584/18 sep. 2001

rectifică art. 26 alin. 1

Rectificare

2 modificări prin

O.U.G. nr. 16/2002

M. Of. nr. 145/26 feb. 2002

modifică art.39 alin.(2)

Ordonanță de urgență pentru reglementarea unor măsuri fiscale

aprobată prin L. nr. 335/2002

M. Of. nr. 418/17 iun. 2002

3 modificări prin

L. nr. 180/2002

M. Of. nr. 268/22 apr. 2002

modifică art.1, art.2 alin.(1)-(3), art.4, art.5 alin.(5), art.8, art.22 alin.(1), art.28 alin.(1), art.34 alin.(2); introduce alin.(5) la art.2, alin.(6) și (7) la art.5; abrogă art.20 alin.(2)

Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor

4 aprobată cu modificări și completări prin

L. nr. 180/2002

M. Of. nr. 268/22 apr. 2002

Lege pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor

5 modificări prin

O.G. nr. 61/2002

M. Of. nr. 644/30 aug. 2002

abrogă la 1 ian. 2003 art. 14 alin. (2)

Ordonanță privind colectarea creanțelor bugetare

aprobată cu modificări și completări prin L. nr. 79/2003

M. Of. nr. 193/26 mar. 2003

ieșit din vigoare

6 modificări prin

L. nr. 357/2003

M. Of. nr. 537/25 iul. 2003

abrogă art. 16 alin. (2)-(4)

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 194/2002 privind regimul străinilor în România

Dispune republicarea cu renumerotare

7 modificări prin

O.U.G. nr. 108/2003

M. Of. nr. 747/26 oct. 2003

la intrarea în vigoare a Legii de revizuire a Constituției modifică art.5 alin. (2) lit. c), art.6, art.9, art.10 alin. (2), art.11 alin. (4); abrogă art.5 alin. (2) lit. d), art.14 alin. (3), art. 22, art.43, art.45

Ordonanță de urgență pentru desființarea închisorii contravenționale

aprobată prin L. nr. 28/2004

M. Of. nr. 214/11 mar. 2004

8 modificări prin	L. nr. 28/2004 Lege privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 108/2003 pentru desființarea închisorii contravenționale	M. Of. nr. 214/11 mar. 2004	<i>aprobă O.U.G. nr.108/2003</i>
9 modificări prin	L. nr. 526/2004 Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 1149/6 dec. 2004	<i>modifică art. 4 alin. (1), art.8 alin. (3), art.25 alin. (3), art.28; introduce alin. (1_1) la art. 16</i>
10 completat prin	O.G. nr. 8/2006 Ordonanță pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 78/27 ian. 2006	<i>introduce alin. (3) la art. 28 și art. 50_1</i>
	aprobată cu modificări prin L. nr. 353/2006	M. Of. nr. 640/25 iul. 2006	
11 modificări prin	L. nr. 182/2006 Lege pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 443/23 mai 2006	<i>la data de 1 ianuarie 2007, modifică art. 8 alin. (3), art. 39 alin. (2) și (3); introduce alin. (4) la art. 8</i>
12 modificări prin	L. nr. 352/2006 Lege pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 640/25 iul. 2006	<i>introduce alin.(3) - (6) la art.9, art.39_1</i>
13 modificări prin	L. nr. 353/2006 Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 8/2006 pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 640/25 iul. 2006	<i>aprobă cu modificări O.G. nr.8/2006 și modifică art.28 alin.(3) partea introductivă; abrogă art.50_1</i>
14 admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 953/2006 Decizia nr. 953 din 19 decembrie 2006 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 53/23 ian. 2007	<i>art. 32 alin. (1)</i>
15 modificări prin	D.C.C. nr. 228/2007 Decizia nr. 228 din 13 martie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 283/27 apr. 2007	<i>suspendă pentru o perioadă de 45 zile dispozițiile art. 12 alin. (1) în măsura în care prin sintagma "nu se mai sancționează" prevăzută în text se înțelege doar aplicarea sancțiunii contravenționale, nu și executarea acesteia (termenul se împlinește la 11 iun. 2007, după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție)</i>

16	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 228/2007	M. Of. nr. 283/27 apr. 2007	art. 12 alin. (1) în măsura în care prin sintagma "nu se mai sancționează" prevăzută în text se înțelege doar aplicarea sancțiunii contravenționale, nu și executarea acesteia
17	admisă excepție de neconst. prin	D.C.C. nr. 1354/2008	M. Of. nr. 887/29 dec. 2008	sintagma "cu acordul acestuia" din art. 9
18	modificări prin	D.C.C. nr. 1354/2008	M. Of. nr. 887/29 dec. 2008	suspendă pentru o perioadă de 45 de zile sintagma "cu acordul acestuia" din art. 9 (termenul se împlinește la data de 12 februarie 2009), după care operează dispozițiile art. 147 alin. (1) din Constituție
19	modificări prin	L. nr. 293/2009	M. Of. nr. 645/1 oct. 2009	modifică art. 9 alin. (5), art. 39_1 alin. (2)
20	modificări prin	L. nr. 202/2010	M. Of. nr. 714/26 oct. 2010	modifică art. 34 alin. (2)
21	modificări prin	L. nr. 76/2012	M. Of. nr. 365/30 mai 2012	modifică, la 1 septembrie 2012, art. 9 alin. (6), art. 13 alin. (2), art. 14, art. 32 alin. (1) și (2), art. 34, art. 47; introduce alin. (2) la art. 36
22	modificări prin	O.U.G. nr. 44/2012	M. Of. nr. 606/23 aug. 2012	prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013

(v. Decizia I.C.C.J. nr. 12/2012 - M. Of. nr. 735/31 oct. 2012 (art. XXIV alin. (1)-(3); Decizia I.C.C.J. nr. 2/2013 (art. XVII alin. (2) - M. Of. nr. 313/30 mai 2013)

Dispune republicarea cu renumerotare

aprobată prin L. nr. 206/2012 M. Of. nr. 762/13 nov. 2012

23 modificări prin	O.U.G. nr. 4/2013 Ordonanță de urgență privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	M. Of. nr. 68/31 ian. 2013	<i>prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 15 februarie 2013</i>
	aprobată cu modificări și completări prin	L. nr. 214/2013 M. Of. nr. 388/28 iun. 2013	
24 modificări prin	L. nr. 214/2013 Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative conexe	M. Of. nr. 388/28 iun. 2013	<i>aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 4/2013</i>
25 modificări prin	O.U.G. nr. 80/2013 Ordonanță de urgență privind taxele judiciare de timbru	M. Of. nr. 392/29 iun. 2013	<i>modifică art. 36</i>
26 modificări prin	O.G. nr. 17/2014 Ordonanță pentru modificarea art. 9 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 629/27 aug. 2014	<i>modifică art. 9 alin. (3)</i>
	aprobată prin	L. nr. 86/2015 M. Of. nr. 282/27 apr. 2015	
27 modificări prin	O.G. nr. 5/2015 Ordonanță pentru modificarea unor termene prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 78/29 ian. 2015	<i>modifică art. 14 alin. (1), art. 25 alin. (2), art. 26 alin. (3)</i>
	aprobată prin	L. nr. 179/2015 M. Of. nr. 481/1 iul. 2015	
28 modificări prin	L. nr. 179/2015 Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 5/2015 pentru modificarea unor termene prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	M. Of. nr. 481/1 iul. 2015	<i>aprobă O.G. nr. 5/2015</i>
29 modificări prin	O.U.G. nr. 41/2016 Ordonanță de urgență privind stabilirea unor măsuri de simplificare la nivelul administrației publice centrale, administrației publice locale și al instituțiilor publice și pentru modificarea și completarea unor acte normative	M. Of. nr. 490/30 iun. 2016	<i>modifică art. 28 alin. (2) și (3)</i>
	aprobată cu modificări prin	L. nr. 179/2017 M. Of. nr. 581/20 iul. 2017	

³⁰ modificări prin L. nr. 203/2018 M. Of. nr. 647/25 iul. 2018

Lege privind măsuri de eficientizare a achitării amenzilor
contravenționale

*modifică art. 8 alin. (3) și (4), art. 16 alin.
(1), art. 17, art. 18, art. 25 alin. (3), art. 26
alin. (1) și (3), art. 27, art. 28 alin. (1) și
art. 37;
introduce alin. (5) la art. 8 și alin. (3_1) -
(3_3) la art. 39*

La data intrării în vigoare a prezentei legi, dispozițiile din actele normative în vigoare care stabilesc achitarea a jumătate din minimul amenzii contravenționale, într-un termen mai mic decât cel prevăzut la art. 28 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, se abrogă.

³¹ modificări prin L. nr. 107/2022 M. Of. nr. 391/21 apr. 2022

Lege pentru modificarea art. 32 alin. (1) din Ordonanța
Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor

modifică art. 32 alin. (1)